
Márton Evelin

MACSKA AZ ÓCEÁNBAN

1.

Alkalmi Lám arra ébredt, hogy megjött a tavasz. Semmi kétsége nem volt efelől. Újabban a tavasz már januárban megjön. Alkalmi Lám levetette kocskás pizsamáját, egy szál fehér alsónadrágban az ablakhoz ment, és sarkig kitérte. Odakint napsütés, csöpögő ereszt, távoli madárcsicsergés hangját hozta a szél. Dél körül lehetett. Alkalmi Lám sietve öltözött. Bőrét vörösre dörzsölve mosta le magáról a téli álmot.

Sétálni kell! Kiszellőzni! – kiáltotta harsányan Alkalmi Lám és indiánszökkeléssel indult el aznap, soknapi elvonulás után. Szokása szerint még a tél elején bebábozódott, lakásába felhalmozott készleteiből sok minden megvan még, liszt és cukor, csírázó krumpli és rothadó hagymakoszorú. Van pár tojás is, az egyikben a jövő mocoog. Alkalmi Lám a sötétkamrába költöztette a nemes tojást, gyapjúval bélelt kosárban tartotta, és időnként megvizsgálta. Reménykedett abban, hogy egy csirke kel ki belőle, nem valami más. Titokban már azt is elképzelte, hogy lesz egy tyúkjá.

Alkalmi Lám imádta téli lárvaság-állapotát. Szeretett önmaga takarója lenni, a rövid nappalokat átaludta, éjszakánként elvitatkozott magával, és amikor egyetértett, leírta a fennkölt gondolatokat.

Az indiánszökkelés gyorsan kifárasztotta, komótos poroszkálásba váltott. Menni, csak úgy, azt még nem tudott. Lábai riadtan tapogatták a talajt, térde enyhén reszketett. A napfény nagyokat harapott Alkalmi Lám sápadt orcájába, vörös foltokat hagyva maga után.

Alkalmi Lám a távolban meglátott valamit, amiről úgy gondolta, hogy egy fa. Régebben sok fa volt, de ma már nincsen. Viszont sokkal közelebb van a tenger.

2.

Nagyapám, Lá Tót úr százhusz évig élt. Ő folyóirat volt, bevallom, nem tudom, mi az, de sejtelmesen hangzik, ugye? Az ő nagyapja pedig Székely-János vót! – hencegett Alkalmi Lám.

SzékelyJános?! – kérdezte megilletődve egy vékony hang.

Avagy a Nyugati hadtest! – súgta bizalmasan Alkalmi Lám a vörös macska fülébe, mert vele beszélgetett. A macska a fán ült. A fa, talán akác. Alkalmi Lám nem ismeri a fákat, de néhánynak tudja a nevét. Olvasott róluk, szépek lehettek. Ő jobban kedveli a pampafüvet – mondta.

A macska nagyot prüsszentett.

Egészségére! – mondta Alkalmi Lám. – Úgy látszik, megfázott.

Nem fáztam meg. Csak érzékeny vagyok a pampafüre – mondta a macska, és kinyújtotta a nyelvét.

De hát itt nincs egy szál sem belőle! – kiáltott fel Alkalmi Lám.

A gondolatára is az vagyok – jelentette ki a macska, és feljebb mászott a fán. Gúnyosan nézett le a tetejéről Alkalmi Lámra, aki vállat vont. Macska! – mondta, és legyintett.

3.

Ha lenne egy tyúkom, Odüsszeusznak nevezném – jelentette ki Alkalmi Lám.

Odüsszeusznak? Nagyon furcsán hangzik – merengett a temetőőr.

Éppen azért – mondta Alkalmi Lám.

A családi sírokhoz jött? – kérdezte az őr.

Igen, természetesen, mint mindig – mondta mosolyogva Alkalmi Lám.

A maga nagyapját, a jó öreg Lá Tót urat ismertem – mondta a temetőőr, és Alkalmi Lám felvidult.

Igen? És ő miket csinált? – kérdezte.

Ugyanazt, amit maga. Üldögélt a padon. Azt mondta, hallgatja a tenger morajlását.

Ez marhaság! – felelte Alkalmi Lám. – Akkoriban még nem volt itt tenger!

De ő már hallotta! – mondta a temetőőr, és elcsoszogott.

4.

Alkalmi Lám a padon ült a temetőben, háttal a síroknak, és a tenger morajlását hallgatta. Néha kinyújtotta a nyelvét, és megnyalta a levegőt. A homokban látott egy rákot, de futni hagyta, mert még kicsi volt.

Alkalmi Lám megtapogatta a zsebében a fém szivartárcát. Miután elhalálozik, majd abban helyezik el örök nyugalomra, hamvait szivarrá sodorják, és béteszik a dobozba. A doboz a kereskedelem rögös útját járva majd eljut valakihez, aki elszívja Alkalmi Lám hamvait. Minden bizonnyal csettint majd egyet, és szerelmesen néz parázsló szivarára az illető – gon-

dolta Alkalmi Lám, mert a tavaszi lágy szellő kedélyes gondolatokat ébresztett benne.

5.

A jövő olyan szépnek látszik innen messziről – mondta a temetőőr ásójára támaszkodva. – Látja? Ott van. Az, az a narancssárga bója, na az a jövő – tette hozzá, és Alkalmi Lám fejét, mint egy kisgyermekét, arrafelé fordította, amerre mutatott.

Azt mondja, bója? Engem egy macskára emlékeztet – válaszolta me-rengve Alkalmi Lám, és hosszasan nézte a messzeségben imbolygó narancs-sárga foltot.

Macska? Az óceánban? Maga is olyan furcsaságokat képzelődik, mint a jó öreg Lá Tót úr – mondta a temetőőr.

Talán a barátja volt a nagyapám, hogy ennyit emlegeti? Miért nevezi *jó öregnek*? – kérdezte bosszúsán Alkalmi Lám, mert nem szerette, hogyha merengés közben, míg a tenger morajlását hallgatja, megzavarják. A temetőőr nem bírt magával. Talán a tavasz teszi – gondolta megenyhülve Alkalmi Lám.

Jó ember volt. Néha beszélgettünk – mondta zavartan az őr, és ásni kezdett.

Eddig miért nem emlegette? – kérdezte Alkalmi Lám, mert látta, az őr csak azért ás körülötte, hogy beszélgessen vele.

Nézze csak, az mi lehet? Látja? Amott emelkedik kifelé a tengerből valami! – kiáltott fel meglepetten a temetőőr. Alkalmi Lám a messzeséget fűrészte.

Talán egy sziget – mondta tűnődve.

Mit csináljunk vele? – kérdezte a temetőőr.

Egyelőre hagyjuk ott – mondta bölcsen Alkalmi Lám. – Vigyázzon rá! – hagyatkozott, és távozni készült.

Mégis hogyan? – állt elé a temetőőr, szaporán lélegezve.

Nézegesse! Figyelje! – mondta Alkalmi Lám, és búcsút intett.

6.

Megvan még? – kérdezte Alkalmi Lám, amikor újra a temetőbe látogatott. A tavasz két napig tartott, aztán tomboló forrósággal megérkezett a kamasz nyár.

Megvan. Ugyanott, ahol hagytuk – mutatott a távolba a temetőőr, és megtörölte a homlokát.

Mit tegyünk vele? – érdeklődött Alkalmi Lám.

Gondolja, hogy a mienk? – kérdezte meghatódva a temetőőr.

Az – válaszolta határozottan Alkalmi Lám, és a horizontot fürkészte, de semmit sem látott, mert a leszakadó éjszaka lenyelte a fényt.

A nagyapja azt mondogatta, hogy áldomást kell inni a jó vásárra – mondta hirtelen a temetőőr.

De hát mi nem vettünk semmit! – mondta meglepetten Alkalmi Lám.

Ajándék lónak ne nézze a fogát – jelentette ki a temetőőr kis gondolkodás után.

Még sok ilyent tud? – kérdezte Alkalmi Lám kíváncsian.

Hogyne, és verseket is! – mondta büszkén az őr, és leült Alkalmi Lám mellé. Vállát átkarolta, és szavalni kezdett. Harsogó hangja a hullámoknak ütközött, a szavakat a sötét víz egytől egyig lenyelte.

Ó ti! kiknek szívek örök bűba merült,^{}
Ím, reménytek nem várt víg napja felderült;
Ím, az igazságnak terjednek sugári,
Dőlnek a babona fertelmes oltári,
Melyek a setétség fene bálványának
Annyi századoktól vérrel áradának.*

* Batsányi János: *A látó* (részlet)